

EN SAVNET RØST

Forord af Daniel Poohl

I takt med at tiden går, blegner minderne om min kollega og ven Stieg. Jeg mindes den tykke luft i ryggerrummet, hvor vi diskuterede udviklingen inden for den højreekstremistiske bevægelse og lyttede til Stiegs utallige anekdoter. Om soldatertiden, om tiden på nyhedsbureauet TT, om rejserne til Afrika. Men jeg har vanskeligt ved helt at genkalde mig, hvad der blev sagt.

Men én ting husker jeg klart.

Hans måde at skrive på. Hvordan han hurtigt, præcist og hårdt slog fingrene mod tastaturet, som om det stadig var en skrivemaskine, han sad ved.

Stieg var ofte stresset. Et lille kontor med meget at lave. Han lod gerne folk tage ansvar, men skulle alligevel for det meste have en finger med i spillet. Han rettede teksterne til en sidste gang, gennemgik redigeringen en sidste gang, korrigerede reportagen en sidste gang.

Men på mærkelig vis så han ikke desto mindre harmonisk ud, når han skrev.

Han kunne bruge flere timer på at skrive lange mails til diskussionsivrige højreekstremister. Hans organisationsskitser og håndbøger til nye medarbejdere var velformulerede, pædagogiske og omfattende. En sommer forlystede han redaktionen med en sommerføljeton, som blev sendt ud via mail. Han skrev debatartikler, bøger, oplæg, policydokumenter.

Og han skrev krimier.

Stieg vidste, at hans krimier var gode. Han konstaterede tidligt, selvbevidst, at de skulle være hans pensionsforsikring. Men ingen havde kunnet drømme om, at de skulle blive den succes, de er blevet. Uden sammenligning er historien om Lisbeth Salander og Mikael Blomkvist kommet til at overskygge Stiegs øvrige produktion.

Med denne bog vil vi gøre opmærksom på den anden side af Stieg Larssons forfatterskab. Det handler bl.a. om at øge forståelsen for, hvad Stieg ville sige med Millenniumserien; den lader sig nemlig ikke skille fra hans engagement mod racisme og for kvinders rettigheder. Men det handler også om at udbrede kendskabet til journalisten Stieg Larsson og til de spørgsmål, han viede sit liv til.

Denne bog indeholder langtfra alt, hvad Stieg har skrevet. Han har været medforfatter til adskillige bøger. Han var gennem en lang periode korrespondent for det engelske blad *Searchlight*, og han har skrevet en række artikler for andre publikationer.

I denne bog finder læseren et lille udvalg af tekster, hvoraf de fleste er artikler hentet fra tidsskriftet *Expos* første ti år. Det er kronikker, lederartikler og korrespondancer med læserne. De udgør en guide til Stiegs holdning til antiracistiske og feministiske problemstillinger. Samtidig illustrerer de en foruroligende politisk udvikling.

Da tidsskriftet *Expo* lanceredes i midten af 1990'erne, var det den voldelige nazistiske bevægelse, som havde opmærksomheden. Det var en periode, hvor partiet Ny Demokrati med dets indvandrerfjendtlige holdninger havde forladt riksdagen, og hvor den såkaldte nationale bevægelse gjorde sig bemærket gennem mord og spektakulære Hvid Magt-koncerter.

Gennem 2000-tallets første tiår rettedes projektørlyset mod

Sverigedemokraterne og, i begyndelsen, Nationaldemokraterne – partier med rødderne plantet i det brune vækstlag, som pludselig for alvor begyndte at tage plads i de folkevalgte forsamlinger.

Ved det seneste valg rykkede Sverigedemokraterne ind i riksdagen. De, der tidligere blev betragtet som politiske klovner og landsbytosser, færdes nu i magtens korridorer.

Så her i bagklogskabens lys er det nemt at se, at de motiver, som er drivkraften bag Stiegs krimier, også findes i hans øvrige tekster. Han havde en bred almendannelse. Han var bidsk og konfrontationssøgende. Han holdt sig ikke tilbage for at gøre sig morsom på bekostning af den marginaliserede Hvid Magtbevægelses umage eksistenser og konspiratoriske verdensbillede.

Jeg var ikke specielt interesseret i Stiegs krimier i den periode, hvor han skrev dem. Af ren høflighed spurgte jeg engang, hvad han ville bruge sin eventuelle succes som krimiforfatter til. Planen lå klar. Med økonomisk tryghed i ryggen ville han på heltid kunne skrive flere krimier, debatartikler og kronikker.

Selvfølgelig er det mennesket Stieg, jeg savner mest. Humoren, energien, generøsiteten. Men jeg kan også begræde det faktum, at han ikke nåede at opleve sin succes. Ikke for succesen som sådan, men for de muligheder, den ville have givet ham.

Han havde haft meget at sige. Om den tiltagende islamofobi. Om Sverigedemokraternes fremgang. Om mænds vold mod kvinder. Om problemstillinger han aldrig fik lejlighed til at gå i dybden med i sit arbejde med *Expo*.

Der blev ligesom lidt mere stille uden ham.

Det her er vores måde at give ham en stemme tilbage. For at sikre, at den der lystbetonede banken i tastaturet ikke var for-gæves.

TERROR KAN SKE I STOCKHOLM

Over 170 døde og 450 kvæstede, mange af dem invaliderede, blev resultatet af terrorhandlingen i Oklahoma City for nogle uger siden. Desværre er forudsætningerne til stede for, at en lignende terrorhandling vil kunne finde sted i Sverige.

Massakren i Oklahoma City var ingen naturkatastrofe, men et nøje planlagt og bevidst gennemført masse mord. I dets kølvand ser et rystet USA sig fortumlet omkring og søger forklaringer. Amerikanske forskere, som har studeret det ekstreme højre, er dog ikke specielt overraskede over attentatet. Tværtimod. For dem har spørgsmålet ikke været om, men hvornår en Oklahoma-massakre ville ske.

Bomben i Oklahoma har en politisk og historisk forklaring.

Politisk gennembrud

Ligesom i Sverige har fascistiske og åbent antidemokratiske grupper aldrig opnået noget nationalt politisk gennembrud i USA. Den traditionelt set største højreekstremistiske organisation i USA var det tidlige 1900-tals Ku Klux Klan, som mønstrede tre millioner medlemmer. Klanens budskab kan sammenfattes i begrebet 'hadepolitik'. Aktiviteterne bestod i kamp mod forskellige 'fjender' – først og fremmest sorte, jøder, liberale og katolikker, men også kvindebevægelsen, industrikapitalen, arbejderbevægelsen og så videre.

Den oprindelige klan var ikke en renlivet fascistisk bevægelse af den type, som voksede frem i Europa, men snarere en reaktionær og voldelig protestbevægelse, som hentede næring fra social utilfredshed og populisme – et bevæbnet Ny Demokrati,

om man vil. Gennem sin levetid gennemførte klanen politiske mord, terrorhandlinger og flere tusind lynchninger i sydstaterne og midtvesten.

Hitlertyskland

Klanen kunne have stabiliseret sig som en højreekstremistisk magtfaktor, men begik den fejl i 1930'erne at omfavne Hitler-tyskland og tilslutte sig nazismen. I løbet af nogle år forsvandt klanens støtte i befolkningen, og efter anden verdenskrig har den sjældent kunnet mobilisere mere end nogle titusinde aktivister.

Efter anden verdenskrig har den fascistiske tradition i USA – som i Sverige – overvintret som en isoleret og politisk betydningsløs bevægelse. Det ekstreme højre har etableret et politisk parallelunivers, som kendetegnes ved irrationelle konspirations-teorier. Netop isolationen og manglen på reaktioner i offentligheden har paradoksalt nok bidraget til at skabe en stadig mere desperat sektmentalitet.

Siden slutningen af 1970'erne er det ekstreme højre igen vokset i styrke. En ny generation af aktivister, som er opdraget i sekterne, har gjort deres entré. Til forskel fra deres forgængere er der ikke tale om en lynchlysten pøbel bevæbnet med haglbøsser, men om en halvprofessionel armé med automatgeværer og tung militær udrustning.

Aryan Nations

En hjørnesten inden for det ekstreme højre er den nazistiske organisation Aryan Nations – de ariske nationer – som voksede frem i begyndelsen af 1980'erne. Aryan Nations hævder, at USA er blevet okkuperet af ZOG, en forkortelse for 'zionistisk okkupationsregering', en 'jødisk konspiration', som styrer regering og myndigheder. ZOG's målsætning er at udslutte den hvide ariske race ved at opmuntre til raceblanding. ZOG forsøger også at indføre mere restriktive våbenlove i den hensigt at afvæbne

den hvide race. For at beskytte sig må den hvide race føre krig på flere fronter. Først skal ZOG – FBI og regeringen – besejres gennem en borgerkrig. Derefter skal jøder og ikke-hvide racer udslettes fra jordens overflade.

Bindegalt? Javist, men det er præcis derfor, en føderal bygning i Oklahoma bliver bombemål for amerikanske racister.

Formelt set kamouflerer Aryan Nations sig som en frikirke. Hovedkvarteret findes i Hayden Lake i delstaten Idaho i det tyndest befolkede nordvestlige USA. Som man umiddelbart forstår, adskiller den sig fra almindelige frikirker. Kirken fungerer som en bunker, hvor bevæbnede vagter patruljerer i omgivelserne. I stedet for et krucifiks hænger der et portræt af Adolf Hitler over alteret.

Bindegalt eller ej – i en kort periode i 1980'erne var dette en af de hastigst voksende frikirker i USA. Kulminerende med over halvtreds menigheder med op mod 50.000 troende. En årsag til væksten var, at kirken formåede at tiltrække ekstremister fra vidt forskellige grupper – Ku Klux Klan, traditionelle nazister, survivalister og paramilitære grupper, visse højreanarkistiske grupper med flere – som alle fik plads under Aryan Nations' paraply.

Kirken skoler sine tilhængere i 'hadepolitik'. Fjenden er jøderne og raceblanderne. Den værste synd, en hvid arier kan begå, er at involvere sig seksuelt med en anden race – for denne forbrydelse gælder der dødsstraf. Bevægelsen afholder seminarer og studiekredse. Den litteratur, som studeres – ud over *Mein Kampf* og *Zions Viser Protokoller* – er bøger, som opfordrer til væbnet kamp og guerillakrig mod regeringen, jøderne og de sorte. Andre bøger beskriver i detaljer, hvordan krigen skal føres.

En sådan bog er romanen *Turner Diaries* – Turners dagbøger – som har vakt opsigt efter Oklahomamassakren. Bogen handler om en fiktiv, hvid modstandsgruppe – The Order – som udkæmper den hellige racekrig gennem snigmord og attentater i et eskalierende omfang. Ti af bogens sider beskriver udførligt, hvordan

The Order udsletter en føderal bygning, et FBI-hovedkvarter.

Det foregår på følgende vis: Man stabler 45 sække kunstgødning – ammoniumnitrat – i en kassevogn. Indholdet i hver sæk blandes med nogle liter motorolie, hvilket resulterer i en sprængladning af ødelæggende styrke. Til at udløse bomben anvendes et plastisk sprængstof forbundet med en tidsindstilling. Man parkerer bilen og spadserer bort. Ved attentatet dræbes 700 personer. En 'sejr' i kampen mod ZOG.

Beskrivelsen i *Turner Diaries* er identisk med den bombe, som blev anvendt i Oklahoma City. Man behøver ikke være synsk for at få den mistanke, at attentatmændene har studeret *Turner Diaries*.

Bogen udkom i 1978 og blev en bestseller blandt ekstremister i hele verden. Den har solgt i – mener man – over 250.000 eksemplarer. Blandt læserne finder man svenske nynazister.

Den væbnede gren

Der knytter sig et demokratisk problem til denne type litteratur: Det er ikke forbudt at skrive, læse eller besidde afskyvækkende bøger. Ligesom det ikke er forbudt at fantasere om folkemord.

Hvis disse galninge nøjedes med at sidde i deres bunkere og drømme om massakrer, så ville vi ikke behøve at bekymre os om dem. Desværre nøjedes de ikke med det.

I 1982 blev der etableret en paramilitær slagstyrke i USA, som fungerede som Aryan Nations' væbnede gren. Gruppen på ca. 200 medlemmer tog navnet Silent Brotherhood, Det Tavse Broderskab. FBI kaldte dem slet og ret for The Order, navnet på den fiktive gruppe i *Turner Diaries*. I 1983 indledtes den underjordiske krig, helt i overensstemmelse med håndbogens retningslinjer. En krigskasse opbyggedes gennem væbnede røverier. En dødsliste over 'fjender' blev opstillet. Det mest kendte offer var den jødiske talkshowvært Alan Berg, som blev mejet ned med et automatvåben uden for sit hjem i Denver, Colorado, i 1984.

I en kort periode i 1984 var The Order genstand for den største politijagt i USA siden mordet på præsident Kennedy. Mere end 100 medlemmer blev pågrebet. To aktivister, David Lane og Bruce Carrol Pierce, blev dømt for mordet på Alan Berg og straffen udmålt til henholdsvis 160 og 250 års fængsel. Andre blev idømt fængselsstraffe på mellem 30 og 90 år for sammen-sværgelse.

Lederen af The Order, Robert Jay Mathews, blev aldrig stillet for en dommer. Han forskansede sig i sin bunker og blev dræbt efter en 48 timer lang ildkamp med FBI. Han er siden da blevet en af nynazismens mest kendte martyrer.

Fængslingen af The Order betød et tilbageslag for Aryan Nations, men domfældelserne omfattede kun fodfolket. Anstifterne, de ideologer, som havde lagt grunden ved at prædike racehad, udbrede antisemitiske konspirationsteorier og opfordre til væbnet oprør mod den amerikanske regering, blev frikendt. Af samme grund bliver det vanskeligt nogensinde at få dømt bagmændene bag Oklahomamassakren, selv om bombemanden tilstår. Der er ikke tilstrækkelige beviser.

Siden arrestationen af The Order, har ideologerne i ro og mag fortsat med at opbygge de organisationer, de håber skal udgøre kernen i krigen mod jøder og sorte. Gennem de seneste år har de rettet opmærksomheden mod den såkaldte militsbevægelse, som samler almindelige paranoikere, utilfredse konservative og våbenfreaks. I militskredse findes netop den type galninge, som Aryan Nations ved er modtagelige for mere ekstreme budskaber.

Der findes ingen lovlige midler, samfundet kan gribe til mod Aryan Nations. Netop den forfatning, som det ekstreme højre arbejder for at afskaffe, sikrer friheden til at organisere sig. Bevægelsen har rigeligt med penge, udbyggede propagandakanaler, en velorganiseret grundstamme af aktivister og adgang til våben.

Det er fristende at drage den konklusion, at der er noget fundamentalt galt med det amerikanske system, når det passivt tillæ-

der fremvæksten af racistiske hadegrupper og svært bevæbnede paramilitære sammenslutninger. Men USA er ikke enestående.

Nøjagtig de samme grupperinger med nøjagtig samme ideologi og sektmentalitet har eksisteret også i Sverige siden slutningen af 1980'erne.

Hadegrupper

Heller ikke i Sverige forbyder lovgivningen hadegrupper at organisere sig. På ét punkt er loven endda mere liberal end i USA; i Sverige er det nemlig nærmest umuligt at tiltale en svensk nynazist, det være sig for terrorisme eller forbrydelse mod grundloven.

En svensk racist, som kaster en bombe mod et asylcenter – en handling som automatisk ville give ti års fængsel i Italien – kan muligvis få en dom på nogle måneder for brandstiftelse eller forsøg på mordbrand. I Sverige er begrebet 'politisk terrorist' nemlig eksklusivt reserveret udenlandske personer, og kun kurdere er nogensinde blevet fængslet.

Siden slutningen af 1980'erne har en politisk strømning inden for de svenske nynazister organiseret sig under navnet Storms Nätverk. Flere af aktivisterne er skinheads, men der findes også repræsentanter for traditionelle nazigrupper, våbenfreaks og rent kriminelle kredse. Navnet er hentet fra tidsskriftet *Storm*, som udkom fra 1990 til 93, og som siden er afløst af søskendepublikationer som *Blod och Ära*, *Gryning*, *Nordland* og *Valhall*.

Terroristgrupper

Bladet *Storm* og dets efterfølgere er i alt væsentligt talerør for den ideologi, som Aryan Nations og den amerikanske terrorgruppe The Order repræsenterer. Hovedparten af artiklerne i *Storm* består af vulgær hadepropaganda mod jøder og indvandrere. Den grundlæggende tone er et sværmeri for terrorisme og voldsromantik. Hvad mere er: De fængslede medlemmer af

The Order – ‘krigsfanger’ ifølge *Storms* terminologi – hører til bladets faste korrespondenter. Blandt artikelforfatterne findes blandt andet Alan Bergs morder, David Lane.

Med andre ord: Udenlandske terrorister, som er idømt straffe på flere gange livstid, sender råd og instruktion om, hvordan de svenske racekrigere skal agere.

Storms Nätverk er ikke nogen stor bevægelse. Som alle terroristgrupper handler det om en minoritet – med godt 150 personer i en fast kerne og yderligere nogle hundrede i en løsere periferi. Sammensætningen af aktivister er i hovedsagen den samme som i USA – en blanding af traditionelle nazister, skinheads, våbenfreaks og rent kriminelle elementer.

I 1991 skabte nogle af de mere entusiastiske Vitt Ariskt Motstånd (VAM), som skulle udgøre den underjordiske befrielsesarmé – et svensk svar på The Order. Ligesom i USA gik den underjordiske krig ikke så godt. VAM-aktivisterne er, for nu at sige det sådan, ikke overbegavede.

Storms Nätverk består i dag af en halv snes militante nazi-grupper, hvoraf Riksfronten (RF) er den største. Andre grupper er Kreativistens Kyrka, Nationalsocialisterne (NS) i Göteborg, fængselsorganisationen Thuleringen og så videre. Netværket har vel dårligt nok styrke til at true det demokratiske system, men som alle terrorgrupper kan de få held med en aktion på et eller andet tidspunkt.

Skal vi da tage truslen fra VAM og lignede grupper alvorligt, når de påstår, at de vil indlede en væbnet underjordisk kamp mod det svenske ‘ZOG-regime’? Den eneste måde at besvare spørgsmålet på er at kigge på, hvad de foretager sig i praksis.

Siden begyndelsen af 1990’erne er flere aktivister blevet tiltalt og dømt for forskellige forbrydelser. Storm-medlemmer er trængt ind på Lidingö politistation, hvorfra de har fjernet pistoler. Andre aktivister har begået indbrud i beredskabslagre med forråd eller er dømt for våbentyveri fra forsvaret. Atter andre er

dømt for et større antal grove forbrydelser, blandt dem bankrøveri. Nogle aktivister er dømt for grove voldsforbrydelser, herunder vold, grov vold, drabsforsøg og mindst syv tilfælde af drab.

Sammenlagt har den hårde kerne i Storms Nätverk allerede gjort sig skyldige i politisk motiverede forbrydelser i et sådant omfang, at de i de fleste lande ville være blevet stemplet som en terroristorganisation og lederne være spærret inde i flugtsikrede bunkerfængsler.

Uden at foregribe begivenhederne kan man godt komme med en forudsigelse: Før eller siden vil en Oklahomamassakre forekomme også i Sverige. Alle ingredienserne er allerede til stede. Hadet, fanatismen, voldsromantikken og sektmentaliteten.

Bagefter kommer vi – ligesom man gør i USA i dag – til at konstatere, at det jo er indlysende, at når en politisk sekt år ind og år ud fastslår, at de vil indlede en væbnet kamp mod regeringen, så kommer nogle af dens medlemmer før eller siden til at gøre noget meget, meget dumt.

Expo nr. 1 – 1995

DEN NYE FOLKEBEVÆGELSE

Forårets tre bomber i London vakte opmærksomhed i hele verden. Det var fragmentationsbomber fyldt med søm, konstrueret til at afstedkomme størst mulig skade på mennesker. Målet var indvandrerkvarterer og en bøssebar. Da den 23-årige David Copeland blev pågrebet efter en intensiv politijagt, fik terrorismen et ansigt. London drog et lettelsens suk, da politiet hurtigt kunne meddele, at Copeland var en 'ensom galning' uden politiske forbindelser.

Problemet er, at Scotland Yard tog fejl.

David Copeland har gennem adskillige år været aktiv i forskellige højreekstremistiske sammenhænge. Han var medlem af den nazistiske organisation British National Party (BNP) og hørte til i kredsen omkring partilederen John Tyndall. Det var samme Tyndall, som allerede i 1960'erne dømtes som aktivist i nazigruppen Spearhead efter en række attentater mod synagoger.

Myndigheder har en tendens til at affærdige højreekstremistiske terrorister som 'ensomme galninge'. Det gælder i England såvel som i Sverige. Der synes at være en indbygget modstand mod tanken om, at nazister faktisk mener det alvorligt, når de hævder, at de vil knuse det demokratiske samfund. Der findes en enkel forklaring herpå: En 'ensom galning' er mindre foruroligende og lettere at forklare end muligheden for, at nazister faktisk bedriver organiseret terrorisme på tværs af landegrænser.

Ikke desto mindre er det sådan, virkeligheden ser ud. Afstanden mellem Sverige og udlandet er kort. De samme grupper,

som organiserer terror i USA og England har deres aflæggere i Sverige.

Nazismen har historisk set altid anvendt terrorisme som kampmetode. Gennem efterkrigstiden har det yderste højre bestået af isolerede småsektorer, som har anstrengt sig for at nedtone den mest voldsomme retorik.

Terrorismen efter krigen har af forklarlige grunde været lavmælt, til tider knap nok hørlig. Men de som har gjort sig besværet med at skrabe lidt i overfladen, har let kunnet finde koblinger til organiseret vold.

Spændingens strategi

Terrorismen tog fart igen med en serie blodige terrorhandlinger i Italien i 1960'erne. Det første større attentat var massakren i Milano i 1969, hvor hen ved tyve personer blev dræbt ved en bombesprængning mod en landbrugsbank. Attentaterne kulminerede med bombningen af banegården i Bologna i 1980, hvor op mod hundrede mennesker blev dræbt.

Den italienske terrorisme byggede på den såkaldte 'spændingens strategi', en teori, som blev lanceret af den fascistiske kampgruppe Ordine Nuovo, Ny Orden. Gennem blind, anonym terror forsøgte Ordine Nuovo at skabe et kaos i Italien, som skulle fremprovokere et statskup. Fascistiske aktivister infiltrerede venstregrupper eller etablerede egne 'anarkistiske kampceller', som påtog sig ansvaret for handlingerne. Interne dokumenter fra begyndelsen af 1970'erne definerer målsætningen:

“Den første af vore hensigter skal være at skabe kaos i statsapparatet (og) knuse regeringens magtstruktur. (...) Vi må agere såvel gennem domstolene som gennem kirken med det mål at påvirke den offentlige opinion og påvise det legale magtapparats mangler og inkompetence. Dette vil fremstille os som den eneste kraft, som kan tilvejebringe en social og politisk løsning på problemet.”

Den italienske terrorisme var nær ved at nå sit mål. Flere hundrede mennesker blev dræbt under terroren, og der blev gjort i det mindste ét forsøg på statskup i 1970.

Politiske soldater

Efter massakren i Bologna 1980 indledtes en klapjagt på terrorister i Italien. En gruppe efterlyste fascister fra den såkaldte Nationale Revolutionsavantgarde under ledelse af Roberto Fiore valgte at gå under jorden og forlade Italien. Fiore og hans bande dukkede nogle år senere op i England, hvor de fik hjælp af den hemmelighedsfulde nazigruppe League of St George.

Gruppen – på omkring en snes aktivister – blev fra tid til anden indbragt for engelske domstole, som dog afviste en italiensk begæring om udvisning. Fiore og hans kumpaner blev herefter 'rådgivere' for den engelske National Front.

Italienerne var meget lidt imponerede af de 'blødsødne og amatøragtige' engelske kolleger, men påtog sig dog den opgave at introducere nye revolutionære teorier. Nogle af de yngre ledere af National Front lyttede opmærksomt. En af dem var Derek Holland, som midt i 80'erne forfattede skriftet *Den politiske soldat*.

Pamfletten blev oversat til svensk af gruppen Bevara Sverige Svenskt (BSS), forløberen for Sverigedemokraterne. Hollands skrift, som sælges af de fleste af grupperne i dag, rejser kravet om, at bevægelsens medlemmer skal opdrages til hengivne 'soldater' snarere end blot og bar aktivister.

Turner Diaries

I midten af 1980'erne begyndte europæiske militante at hente ideologisk inspiration fra det amerikanske yderste højre, som har produceret stakkevis af håndbøger i 'racekrigens teori og praktik'. Biblen er bogen *Turner Diaries*, som er skrevet i slutningen af 1970'erne af William Pierce, leder af nazigruppen National Alliance.

Jødehad og konspirationsteorier

Terrorismens teorier er udviklet skridt for skridt gennem de seneste tyve år. I Italien udvikledes begrebet 'den tredje position' – hverken kapitalisme eller kommunisme, men fascisme. De italienske fascister var mere interesserede i spørgsmålet om magt og stat end i traditionel racebiologi. Da idéerne fik fodfæste i Nordeuropa gennem engelske National Front, fik racismen en mere fremtrædende rolle. Amerikanerne bidrog med at formulere jødehad og antisemitiske konspirationsteorier.

Turner Diaries hævder, at jødiske agenter i hemmelighed styrer den vestlige verdens magtorganer. Regeringen – det være sig Bill Clintons i USA eller Göran Perssons i Sverige – kaldes ZOG, en forkortelse for 'zionistisk okkupationsregering', som 'i hemmelighed arbejder for at ødelægge den ariske race'. De militante grupper hævder, at hele grunden til at bekæmpe ZOG er at udløse RAHOWA, en forkortelse for Racial Holy War, det vil sige den hellige racekrig.

Hermed forskydes terrorismens endemål. Hovedfjenden er ikke længere den enkelte indvandrer eller de enkelte jøder, men slet og ret demokratiet og selve statsmagten i USA og Vesteuropa.

Den hellige racekrig

I USA etableredes i begyndelsen af 1980'erne en underjordisk kampgruppe, The Order, som havde som målsætning at indlede racekrigen.

I Sverige fik gruppen først i 90'erne en aflægger i form af Vitt Ariskt Motstånd (VAM), en aflægger som i lighed med de amerikanske kolleger plyndrede våbenlagre og røvede banker for at finansiere den 'hellige racekrig'.

Leaderless Resistance

Både den amerikanske The Order og svenske VAM slog fejl. En række aktivister blev pågrebet og idømt fængselsstraffe – i USA

af varigheder mellem 40 og 90 år, i Sverige nogle måneders eller få års fængsel.

Inden for den militante bevægelse drog man visse konklusioner. Der var intet galt med målsætningen om at 'tilintetgøre ZOG', men staten – dvs. politimagten – var for stærk til at kunne udfordres gennem åben guerillakrig.

Næste skrivebordsrevolutionære, som gav sig i kast med den opgave at give terrorismen en ny form, var Louis Beam, en af lederne af racistorganisationen Ku Klux Klan i USA. Beam formulerede et koncept, som han kaldte for 'leaderless resistance', dvs. modstand uden ledere.

Beam gør sig til talsmand for en form for spontan terrorisme, som udføres af 'hengivne og overbeviste politiske soldater'. Terrorismen kan omfatte alle slags voldshandlinger – bomber mod domstole og politistationer, brevbomber mod politikere, mord på raceforrædere. Til den sidste gruppe regnes selvfølgelig journalister som Peter Karlsson og Katarina Larsson.

Fordelen ved 'leaderless resistance', hævder tilhængerne, er, at terrorismen ikke organiseres af en specifik gruppe og ikke har formelle ledere. ZOG's agenter – politiet – får dermed vanskeligt ved at identificere og pågribe udøverne. Terrorismen bliver en anonym handling, en del af en 'folkebevægelse', som 'skaber frygt i samfundet'.

Lasermanden et forbillede

En af de personer, som plejer at blive holdt frem som forbillede for 'leaderless resistance', er lasermanden, John Ausonius, som skød ti indvandrere og dræbte en, da han hærgede i begyndelsen af 1990'erne.

Det skal understreges, at så godt som samtlige de famøse 'ensomme galninge' – såsom Buford Furrow og hans ligesindede i USA – der har hengivet sig til mordorgier det seneste år, er medlemmer af eller har tilknytning til grupper, hvor begrebet

'leaderless resistance' prædiktes.

Også Sverige har sine terroristfilosoffer. Da den militante bevægelse opgav VAM-konceptet omkring 1993, stod spørgsmålet tilbage, hvordan kampen så skulle finansieres. Bankrøveri var ikke længere aktuelt, i det mindste ikke som hovedindtægtskilde. Politiet var for dygtigt til at samle brikkerne, og alt for mange racekæmpere blev 'politiske fanger'.

Da Hvid Magt-musikken slog igennem i 1993, var finansieringsproblemet løst. Salget af cd'er blev en lukrativ indkomstkilde, og flere af de grupper, som prædikede militant kamp, forvandlede sig til produktionsselskaber. Det vigtigste af disse, organisationen omkring VAM og tidsskriftet *Storm*, blev til *Nordland* med firefarvetryk og gennemført layout.

Et andet foretagende er Ragnarock Records i Helsingborg, en af de største producenter af Hvid Magt-musik og hadepropaganda i Europa. Ragnarock Records er egentlig et fælles navn for mellem ti og tyve forskellige foretagender, som sælger alt fra videofilm til Hitlermonografier, terroristmanualer og overlevelsesknive. Den politiske organisation bag ved Ragnarock er Blood & Honour/Scandinavia og Combat 18 International.

Blood & Honour

Blood & Honour blev oprindeligt dannet som samlingspunkt for skinheadbevægelsen i England i 1980'erne, men blev overtaget af terroristgruppen Combat 18; tallene står for bogstaverne *a* og *h*'s plads i alfabetet, dvs. Adolf Hitler.

Combat 18 agiterede for en blanding af organiseret terrorisme og 'leaderless resistance'. Gruppen stod stærkest i midten af 90'erne, men har i de senere år fået store problemer med de engelske myndigheder. Den første Combat 18-leder, Charlie Sargent, er idømt livstid for mord, og organisationen ledes nu af Will Browning, som propagerer for bombekampagner i hele Europa.

Combat 18-aktivister har i tidens løb gennemført voldelige

overfald på både antiracister og oppositionelle inden for nazi-bevægelsen. Organisationen står bag flere af de seneste års brev-bombekampagner.

I takt med at det engelske politi har øget presset mod Combat 18, er organisationen skrumpet ind og har i dag knap en snes medlemmer i London. At der er så få, bekymrer dog ikke lederne af Combat 18. Gennem nogle år har de været beskæftiget med at flytte hele virksomheden udenlands, først og fremmest til Ragnarock Records i Helsingborg og til videoselskabet NS88 i Danmark.

Ragnarock, eller rettere sagt Blood & Honour/Scandinavia, er dermed i dag politisk og organisatorisk centrum for den mest voldelige nynazistiske strømning i Europa.

‘Blue Pigs’

Der findes ingen væsentlige grunde til at være i tvivl om, hvilken politik Blood & Honour i Skandinavien hylder. Gennem bevægelsens skrifter, i taler på møder og på hjemmesiden på nettet maner organisationen til ‘leaderless resistance’ og voldelig kamp mod demokratiet.

I juni i år, nogle dage før bilbomberne i Nacka og Malmø, slog politiet i Danmark til mod et hus på Langeland, som tjente som hemmeligt mødested for Blood & Honour. Flere personer blev tilbageholdt, og en af lederne, Erik Blücher, fordømte politiaktionen som et typisk overgreb fra statsmagts side.

På Blood & Honours hjemmeside var sproget mere direkte. Under overskriften ‘Red scum and blue pigs’ blev hovedfjenden udpeget. Det var dels de antiracistiske demonstranter, som dukkede op på Langeland, dels de politifolk, ‘pigs in blue’, som havde deltaget i razziaen mod bygningen. Blood & Honour undslår sig heller ikke for åbenlyst at true de politifolk, som griber ind mod organisationen. Således beskrives det danske politis indgreb mod huset på Langeland:

‘Zog’s blå mafia slog til. Det var ren chikane, som blev krydret med lidt terror. Ruben (forsanger i den svenske gruppe Hets mot Folkgrupp (red.)) blev alvorligt mishandlet, men vi havde held til at tage et billede af svinet i blåt, og en skønne dag håber jeg, at arisk retfærdighed vil ske fyldest.’

Dobbeltmordet på to politifolk i Malexander hyldes på følgende måde:

‘Ildkampen mellem nationalsocialister, som befriede vores banktømmere, og ZOG-tropperne er en retfærdig hævn for politiets mord på patrioten Martin Krusell i Malmø 1991.’

Nogle uger senere blev mordstedet i Malexander vandaliseret og oversprøjet med hagekors.

Blood & Honour udtaler sig også om bilbomben mod Peter Karlsson og Katarina Larsson i Nacka: ‘Bombningen af journalisten Peter Karlsson var (...) en helt berettiget handling i selvforsvar.’

Expo/Svartvitt nr. 3-4 - 1999

DEMOKRATI I EUROPA?

I 1997 foretog *Expo* en undersøgelse af det yderste højre i Europa land for land. Resultatet var bemærkelsesværdigt.

I 25 af 37 lande var højreekstreme og ekstremnationalistiske grupper repræsenteret i parlamentet. Syv partier sad i Europa-parlamentet. I seks lande i den tidligere østblok havde det yderste højre indflydelse i regeringen. I de fleste europæiske lande fandtes velorganiserede militante udenomsparlamentariske grupper. I ni lande, ikke mindst i det tidligere Jugoslavien, fandtes der mere eller mindre aktive, væbnede terrorgrupper.

Når vælgeropbakningen i forskellige lande blev sammenlignet, viste det sig, at i flere folkerige lande var det yderste højre lige så stærkt eller stærkere end ved de seneste frie valg i 1930'erne, inden de fascistiske diktaturer kom til magten.

Naturligvis er alle sammenligninger af denne type vanskelige. Situationen i 1930'erne kan ikke sammenlignes med situationen 70 år senere.

Derimod kan forekomsten af aktive, antidemokratiske grupper give en antydning af demokratiets tilstand. Fællesnævneren for alle disse partier er, at de stiller spørgsmålstejn ved de demokratiske samfunds legitimitet. Det hyppigst forekommende propagandistiske budskab er påstanden om, at demokratiske politikere på den ene eller anden måde er skurke, som fifler og beriger sig på befolkningens bekostning, og som 'sælger ud' eller 'forråder' landet.

Der hersker ingen tvivl om, at yderligtgående nationalistiske idéer har oplevet en dramatisk vækst gennem de seneste tyve år. Grupper, som i 1970'erne holdt til i kældre og fik nogle promiller

af stemmerne ved valgene, er i dag massebevægelser med støtte fra millioner af vælgere.

Det er et dramatisk politisk stemningskred, der har fundet sted.

Demokratiske politikere har haft store problemer med at forstå og imødegå det nye ekstreme højre. Til forskel fra 1930'ernes aktivister kommer den moderne garde ikke i sorte uniformer, men i skræddersyede Armani-habitter. De gør deres indtog i Europaparlamentet og de nationale regeringer med et forbindtligt smil og forsikringer om, at de repræsenterer helt igennem 'demokratiske' partier.

Politikere, som ønsker at nedtone betydningen af disse gruppers fremvækst, hævder gerne, at det parlamentariske ekstreme højre har 'tilpasset sig' det demokratiske system – at bevægelsen dermed er blevet harmløs og uskadelig.

Virkeligheden er dog, at det lige så ofte er de demokratiske partier, der tilpasser sig den retorik og det budskab, som det yderste højre fremfører. Et eksempel på dette kan aflæses i den danske regerings politik, siden Dansk Folkeparti blev tungen på vægtskålen. Ganske pludseligt er synspunkter blevet stuerene, som for ti år siden ville være blevet stemplet som groft racistiske og fremmedfjendske. Pia Kjærsgaard har haft held med at angive tonelejet for valgkampens retorik gennem groft populistiske udfald og hadpropaganda mod muslimer.

Et eksempel på partier mellem ekstremisme og respektabilitet er det franske Mouvement pour la France (MPF), hvis leder er den adelige Philippe de Villiers. Partiet kaldes 'nationalliberalt' – hvilket er en interessant ny etiket – og driver en politik, som sværmer for Frankrigs absolutte isolation i forhold til omverdenen. Blandt partiets EU-parlamentarikere findes respekterede virksomhedsledere, akademikere og tidligere gaullister.

Partiet kunne have været et ultrakonservativt, men alligevel respekteret parti, hvis det ikke havde været for dette stadigt til-

bagekommende lille *men* – at demokratiet i deres øjne alene gælder europæerne.

MPP's indvandringspolitiske program indeholder en række forslag, som skal gøre det 'ikke-attraktivt' for indvandrere at bosætte sig i Europa. Partiet er fanatisk modstander af EU, men ikke mere, end at man vil skabe en fælleseuropæisk database for at registrere og kunne afvise enhver form for 'illegal indvandring'. Hvad der skal defineres som 'illegalt', fremgår ikke, men en række nye særregler skal skille skidt fra kanel. Moskeer skal kun kunne opføres, hvis forsamlingen bag skriftligt og under ansvar forpligter sig til at 'følge fransk lovgivning' – som om dette nogensinde har været sat til diskussion.

I dag handler det ikke længere om små sammenrend af landsbytosser med halvanden procents opbakning, som skutter sig i et kælderlokale. Det handler om millioner af vælgere, som tilslutter sig en bevægelse, hvis mål ikke er nævneværdigt ændret siden 1930'erne. Disse partier udgør en udfordring for det demokratiske og åbne samfund. Og udfordringen vil stå højt på dagsordenen i al overskuelig fremtid.

Expo nr. 2 - 2003

AT LEVE MED PIA KJÆRSGAARD

Før den 11. september sidste år var racisme og indvandrerfjendtlighed ikke noget tema i valgkampen i Danmark. Der var næppe noget parti, som tog sig af, hvilke synspunkter og hensigter Pia Kjærsgaard og Dansk Folkeparti måtte have. I november fik Pia Kjærsgaard godt og vel 12% af stemmerne og blev tungen på vægtskålen under den nye regeringsdannelse. Livet i Danmark forandredes i løbet af en nat – og fremhæves nu til stadighed som et forbillede af Sverigedemokraterne (SD).

– Det var de danske medier, som vandt valget, siger Bashy Quraishy.

Bashy Quraishy er født i Indien, opvokset i Pakistan og uddannet i USA, Tyskland og England. I dag er han bosat i København og aktiv som talsmand for ENAR – Det europæiske netværk mod racisme – som organiserer godt og vel 600 antiracistiske grupper på tværs af landegrænser. Det er en af Europas største græsrodsbevægelser.

I løbet af foråret 2002 har Bashy Quraishy i to omgange besøgt Stockholm for at holde foredrag. Først i februar ved et seminar arrangeret af *Expo*, den svenske Helsingforskomité og Fonden for Menneskerettigheder, derefter ved Integrationsverkets seminar på FN-dagen den 21. marts. Begge foredrag fokuserede for en stor del på det Danmark, som vokser frem i kølvandet på Dansk Folkepartis vælgerfremgang. Bashys kritik af de danske medier er skånselsløs.

– Før den 11. september var vores aviser ganske normale produkter i et normalt nordisk land. Efter attentatet mod World Trade Center blev der åbnet for sluserne i et omfang, som ingen

havde troet muligt. Ganske pludseligt blev det legitimt at hetze mod muslimer i almindelighed og arabere i særdeleshed.

– Spisesedlerne for helt almindelige dagblade lignede propagandaplakater for Front National. Muslimer omtaltes dag ud og dag ind som 'en trussel mod Danmark' og mod dansk velfærd. Muslimer truede med at indføre sharialovgivning. Muslimer truede med at oversvømme Danmark, hvis ingen satte sig imod. Indvandrere blev forbundet med gruppevoldtægter, kriminalitet, terrorisme, religiøs fanatisme og danskerhad.

– End ikke, hvis Pia Kjærsgaard havde fået frie hænder til at redigere dansk presse, havde hun i sin vildeste fantasi kunnet forestille sig, at medierne selv ville udbrede de mest kvalmende racistiske dele af Dansk Folkepartis program. Propagandaen fortsatte uge efter uge. Bashi Quraishy mener, at Pia Kjærsgaards fremgang ved valget dermed knap nok var en overraskelse. Sjældent har den politiske udvikling så effektivt spillet et racistisk parti kortene i hænderne som i Danmark i efteråret 2001.

Håber på Kjærsgaardeffekten

Udviklingen i Danmark og Dansk Folkepartis fremgang er hurtigt blevet et forbillede for svenske nationalister. Partiet håber naturligvis, at Kjærsgaardeffekten skal smitte af på den anden side af Sundet, ikke mindst i Skåne, hvor Sverigedemokraternes største navn fra plakaterne, Sten Andersson, huserer.

Sverigedemokraterne forsømmer sjældent en lejlighed til at udbasunere budskabet, at '*i Danmark hersker demokratiet*'. Det giver et fingerpeg om, hvordan partiet definerer demokrati.

– I virkeligheden har Dansk Folkepartis fremgang leveret startskuddet til den største afmontering af det demokratiske system nogensinde i et vesteuropæisk land, siger Bashi Quraishy.

– Den danske regering, en koalition mellem Det Liberale Venstre og Konservativt Folkeparti, er Dansk Folkepartis gidsel. For at beholde magten må regeringen tilpasse sin politik til Pia

Kjærsgaard og opfyldte en række krav, som partiet stiller. Udviklingen er katastrofal, men det mest overraskende er, hvor lynsnart en så hadefuld stemning har kunnet piskes op.

Statsministeren som 'landsforræder'

Det seneste halve års udvikling i Danmark har også ført til modsætninger mellem den danske og den svenske regering, hvilket er kommet til udtryk i en opsigtsvækkende krig på ord. Svenske politikere som Mona Sahlin og andre har udtrykt skarp kritik, mens Sverigedemokraterne ikke uventet har stillet sig på Dansk Folkepartis side.

Svenske politikere, som kritiserer de danske beslutninger, omtales som 'antidemokrater' og 'landsforrædere' – nøjagtig samme argumenter, som Dansk Folkeparti anvendte i grove udfald i deres valgpropaganda. Den højreekstremistiske propaganda indeholder ofte emotionelle, men usaglige personangreb.

En plakat, som er fremstillet af Dansk Folkepartis Ungdom, portrætterede den tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen med nøgen overkrop i favnen på en tilsløret arabisk kvinde. Teksten lød: *Forført af fjenden – et vigtigt valg, en kynisk kvinde, en presset mand i en farlig alliance.*

– Dansk Folkeparti spillede hele tiden på hadepropaganda om, hvordan den demokratiske politik var i færd med at 'sælge Danmark' til en fremmed besættelsesmagt – indvanderne.

– Den nuværende danske regering under Anders Fogh Rasmussen ignorerer eller forsøger at snige sig uden om bindende internationale aftaler om menneskerettigheder. Det frygtelige er, at alt dette sker med demokratiet som påskud – Rasmussen hævder, at processen er 'foregået helt korrekt', og at 'folket har haft mulighed for at tilkendegive sin mening'. Regeringen har fremlagt en række forslag til indvandrerfjendtlige lovændringer, som er formuleret af Dansk Folkeparti, og som – hvis de gen-

nemføres – på sigt risikerer at skabe virkelige etniske modsætninger i Danmark.

Institut for Menneskerettigheder nedlægges

Her er nogle af de forslag, som Sverigedemokraterne jubler over:

- Retten til sammenføring af flygtningefamilier bortfalder. Muligheden for at genføres med forældre over 60 år ophæves.
- Muligheden for, at en indvandrer kan opnå dansk statsborgerskab, besværliggøres betragteligt.
- Udlændinge kan først opnå permanent opholdstilladelse efter syv års ophold i Danmark.
- Kraftig sænkning af lønnen i det første arbejdsår for at afskrække udlændinge fra at søge arbejde.
- Tab af midlertidig opholdstilladelse, hvis en udlænding ansøger om almindelige sociale ydelser.
- Indvandrere, som vil gifte sig med en udenlandsk partner, kan ikke gøre dette, før han eller hun er fyldt 24 år.
- Hvis ægteskabet holder mindre end syv år, kan den udenlandske partner tvinges til at forlade Danmark.

Ud over ovenstående lovændringer foreslås et batteri af små tiltag med det formål at begrænse indvandrernes beskyttelse, juridiske stilling og muligheder for at agere i Danmark. Det omfatter blandt andet afskaffelse af retten til modersmålsundervisning, skærpet tilsyn med tilskuddet til etniske friskoler, krav om, at kristendomsundervisning genindføres som obligatorisk osv.

En alvorlig indskrænkning i det traditionelle demokratiske system er, at den danske regering bebuder kraftige nedskæringer af bevillingerne til både statslige og ikke-statslige organisationer, som beskæftiger sig med menneskerettighedsspørgsmål.

De organisationer, som umiddelbart rammes, er Nævnet for Etnisk Ligestilling, som er det eneste statslige organ, som arbej-

der mod etnisk diskriminering i Danmark, og Center for Menneskerettigheder, hvis leder, Morten Kjærsum, er blevet tvunget fra sin stilling. Center for Menneskerettigheder nyder stor international respekt for sin forskning.

– Alt dette er skridt i en helt forkert retning, skridt bort fra integrationstænkningen og det solidariske samfund, mener Bashy Quraishy. I dag er ofrene de etniske minoriteter; i morgen kan vilkårlighederne lige så godt ramme de hjemløse, enlige forældre, pensionister eller en anden gruppe, som pludselig vurderes at ligge samfundet til last og bliver genstand for hadkampagner.

En virkning er, at mange græsrodsorganisationer og foreninger for etniske minoriteter mister store dele af deres økonomiske fundament. Det ansete Dansk Flygtningeråd – den eneste uafhængige institution, som bistår ofre for racistisk diskrimination – har allerede sagt sine ansatte op, eftersom regeringen har givet forhåndsbesked om, at de statslige bidrag vil ophøre.

Apartheid på arbejdsmarkedet

Bashy Quraishy mener, at et af de mest kontroversielle indslag i pakken er forslaget om, at indvandrere med midlertidig opholdstilladelse skal gives en 'kickstart' på arbejdsmarkedet ved at tvinges til at acceptere en væsentligt lavere løn – op til 50% lavere løn er blevet nævnt – det første år. Forslaget præsenteres som en 'integrationsfremmende måde at få indvandrere ind på arbejdsmarkedet på'.

– Dette er naturligvis et forslag, som ingen seriøs fagforening nogensinde vil acceptere, siger Bashy Quraishy. Det indebærer et samfund, som bevidst indbygger lønforskelle baseret på etnicitet. Der findes bestemte ord for denne type system. Apartheid er et af de mest almindelige.

– Det indebærer også, at Danmark med sikkerhed ved, at i overskuelig fremtid vil så og så mange mennesker med uden-

landsk baggrund være karakteriseret ved større fattigdom og lavere levestandard end indfødte danskere. Det indebærer i næste række, at indvandrere tvinges ud på det sorte marked eller ind i den kriminelle økonomi.

– Hertil kommer naturligvis, at hvis etniske minoriteter tvinges til at acceptere en væsentlig lavere løn, så vil de som næste skridt blive udnyttet af mindre nøjeregnende virksomheder. Man behøver ikke have en akademisk grad for at begribe, at hele systemet er skræddersyet til at skabe virkelige etniske modsætninger mellem danskere og indvandrede arbejdere.

Den danske nyracisme – som Sverigedemokraterne hylder som en model for Sverige – har vakt stor opmærksomhed i udlandet.

Mary Robinson, FN's kommissær for menneskerettigheder, er så foruroliget, at hun har udtalt, at det internationale samfund fremover vil holde øje med udviklingen i Danmark.

Lederne af Nordens liberale partier har sendt et fællesbrev til deres danske partikollega, statsminister Fogh Rasmussen, hvor de fremfører en vidtgående kritik af den fremmedfjendtlige politik, som hans regering fører.

– Vi befinder os i den absurde situation, at de tiltag, som foreslås, er så vidtgående, at selv Jörg Haider åbenbart ønsker at distancere sig fra Danmark. Da Pia Kjærsgaard for nylig besøgte Wien, vægrede Haider sig ved at mødes med hende.

Hvordan bør Sverige reagere?

– Fra ENAR's side mener vi, at den danske regering trods alt er følsom over for international kritik. Sverige har et velfunderet internationalt ry for at stå vagt om menneskerettighederne og gå imod uret.

– Da jeg holdt foredrag i Sverige på FN-dagen i år, bad jeg den svenske regering om ikke at holde kritik tilbage, men åbent vove at diskutere den danske racisme i EU og andre internationale sammenhænge. Jeg er meget glad for at kunne konstatere,

at en række svenske politikere, ikke mindst Mona Sahlin, har gjort præcis det.

– Hun og andre politikere vil utvivlsomt blive genstand for Pia Kjærsgaards svadaer, men det allerfarligste, som kan ske netop nu, er, at den ‘danske effekt’ overføres til de andre nordiske lande – at det bliver en dominoeffekt, hvor andre demokratiske politikere tilpasser sig tonerne fra Danmark.

Expo nr. 1-2 - 2002